УТВЪРЖДАВАМ: ……П…….

ЕМИЛ РАЙКОВ

ДИРЕКТОР

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

за учебната 2026/2027 г.

Съгласуван с Обществен съвет към училището,
приет на заседание на Педагогически съвет
с Протокол №17/14.09.2026 г.
и утвърден от Директора
със Заповед № РД-02-816/14.09.2026 г.

РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Етичният кодекс на ДФСГ „Интелект“, гр. Плевен е създаден на основание чл. 175, ал.1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование. Този Кодекс определя правилата за поведение на работниците и служителите в гимназията и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2. (1) Дейността на всички в училищната общност се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Задълженията се изпълняват при строго спазване на законодателството в Република България, като се съдейства за провеждането на държавната политика в сферата на образованието.

(3) Училищната общност, в зависимост от функциите, които изпълнява, осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в училището

(4) Служителите/учителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Училищната общност следва поведение, което не накърнява престижа на училището

(6) При изпълнение на задълженията си членовете на училищната общност се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.3. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички членове на училищната общност и се следи от Комисия по етика при ДФСГ „Интелект“ Плевен, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване, след писмен сигнал, и налага предвидените в Кодекса санкции.

РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ

Чл.4. Етичният кодекс има за цел:

(1). Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца, и самите деца и родители/настойници, трябва да знаят и спазват в своята практика;

(2). Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;

(3). Да насочи поведението и подпомогне работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

(4). Да очертае моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.

РАЗДЕЛ III: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.5. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните общочовешки ценности и принципи

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание - физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 7. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 8. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 9. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 10. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 11. Работещите с деца да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 12. Работещите с деца да разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 13. Работещите с деца да се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 14. Работещите с деца да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 15. Работещите с деца да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 16. Работещите с деца да работят в най-добрия интерес на детето.

Чл.17. Работещите с деца да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 18. Работещите с деца да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 19. Работещите с деца да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 20. При съмнение за малтретиране да се уведомяват органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 21. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 22. При наличие на действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, работещите с деца имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.

Чл. 23. Работещите с деца да опазват личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползват само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 24. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

Чл. 25. Личната отговорност на учениците означава:

(1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
(2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
(3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
(4) Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.
(5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
(6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
(7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
(8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
(9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
(10) Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.
(11) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.
(12) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
(13) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост, така, както пазят личните си вещи.
(14) Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.

Чл. 26. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл. 27. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл. 28. Учениците, като част от училищната общност, приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в интернет:

(1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.

(2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.

(3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

(4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора – деца или възрастни.

(5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес, без знанието и разрешението на родителите или учителите.

(6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.

(7) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт, без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./

(8) Да не поставят снимки в интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.

(9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.

(10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл. 29. За нарушение на нормите учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 30. За нарушение на правата им, спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците сами или чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ДФСГ „Интелект“ Плевен. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа, взема отношение по случая.

ГЛАВА II: РОДИТЕЛИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 31. Първостепенна отговорност на служителите и учителите е:

(1) Подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

(2) Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

(3) Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

(4) Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и за начина, по който се работи с него.

Чл. 32. Работещите с деца не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 33. Работещите с деца осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството се работи открито, с цел всички включени страни да вземат информирано решение, без да се взема страна в конфликта.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 35. Родителите помагат според възможностите си за утвърждаване трайно авторитета на училището.

Чл. 36. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

1 Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;

2 Да следи и насърчава неговите успехи;

3 Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;

4 Да съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;

5 Да се съобразява с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл. 37. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл. 38. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

Чл. 39. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл. 40. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл. 41. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

Чл. 42. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

ГЛАВА III: УЧЕТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

Чл. 43. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.

(1) В отношенията с колегите си се проявява уважение и коректност, като не се допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Служителите и учителите на ДФСГ „Интелект“ Плевен уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(3) Утвърждават собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност.

(4) Недопускат действия, които биха уронили престижа на професията, и проявяват нетърпимост към подобни действия.

Чл. 44. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител и Етичната комисия.

Чл. 45. Със своето лично поведение и чувство за отговорност работещият в ДФСГ „Интелект“ Плевен трябва да дава пример, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

РАЗДЕЛ IV: ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛЯ И УЧИТЕЛЯ

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.46. Всички задължения на учителя/служителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

Чл.47. (1) Служителят/учителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Служителят/учителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл. 48. Служителят/учителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ДФСГ „Интелект“ Плевен.

Чл. 49. Служителят/учителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 50. (1) Служителят/учителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2) Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 51. Служителят/учителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

ГЛАВА II: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 52. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите/учителите следват поведение, което не уронва престижа на ДФСГ „Интелект“ Плевен

(2) не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл. 53. Служителят/учителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на гимназията.

Чл. 54. Служителят/учителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложени в длъжностната му характеристика или чрез административни актове.

Чл. 55. Служителят/учителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

ГЛАВА III: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 56. Конфликт на интереси възниква, когато служителят/учителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1). Служителят/учителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Служителят/учителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(3) Служителят/учителят не трябва да допуска възможност друг служител/учител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят/учителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

<u>РАЗДЕЛ V: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА ПЛЕВЕН, РУО ПЛЕВЕН, МОН И НПО</u>

Чл. 57. (1) Служителите/учителите подпомагат органите на държавната и местната власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения.

(2) Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят/учителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

(3) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 58. Служителите/учителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището

Чл. 59. Служителите/учителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местна власт.

РАЗДЕЛ VI: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл.60. (1) На основание чл. 265 от ЗПУО, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности, в ДФСГ „Интелект“ Плевен се създава Обществен съвет, който подпомага развитието на училището, осъществява граждански контрол на управлението му и участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от Обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от Педагогическия съвет. При повторното им разглеждане Педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

РАЗДЕЛ VII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 61. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Общото събрание за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 62. (1) Комисията по етика разглежда сигнали, свързани със спазването на този Кодекс, и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 63. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе писмен сигнал в Комисията по етика.

Чл. 64.(1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тридневен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този Кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 65. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

РАЗДЕЛ VIII: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА ЕТИЧНАТА КОМИСИЯ

Чл. 66. (1) Етичната комисия има за цел да защитава правото на училищната общност на ДФСГ „Интелект“ Плевен.

(2) Да допринася за издигането на авторитета на ДФСГ „Интелект“ Плевен;

(3) Да създаде система на саморегулиране на участниците в училищната общност чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове

РАЗДЕЛ IX: САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл. 67. Санкциите по този Кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя , за да спазва етичните норми, както и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.

Чл. 68. (1) Санкциите са:

1. писмено уведомяване за решенията на Комисията и даване публичност на случая;

2. предложение до работодателя за наказание.

(2) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

РАЗДЕЛ X: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 69. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия Кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на участниците в училищната общност.

Чл. 70. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на училищната общност и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 71. Чрез спазване на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс, и приети от училищната общност се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на ДФСГ „Интелект“ Плевен.

Чл. 72. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

Чл. 73. При неспазване нормите на поведение в този Кодекс се носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл. 74. Непосредственият ръководител е длъжен да запознае училищната общност с разпоредбите на този Кодекс.

Чл. 75. Настоящият Кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.